

Polygalales

Horčinkotvaré

SPRACOVAL M. HOSTIČKA, UPRAVIL J. FUTÁK

Polygalaceae Lindl.

Horčinkovité

Polygala L.

Horčinka

Trváce byliny. Stonky jednoduché, zriedkavo rozkonárené, na báze niekedy drevnatejúce, priame alebo vystúpavé, na mokrých miestach často poliehavé, hladké alebo slabo ryhované, spravidla holé, zriedkavo riedko chlpaté. Listy jednoduché, celistvookrajové, bez prílistkov, svetlozelené až tmavozelené, jednožilové alebo trojžilové. Prízemné listy u *P. amara* a *P. amarella* v listovej ružici, spravidla väčšie, pri ostatných menšie ako stonkové listy, tieto striedavé, kopijovité až čiarkovito kopijovité, u rastlín na výslnných stanovištiach na okraji podvinuté, holé, zriedkavo riedko páperisté. Kvety v terminálnych, spravidla v čase rozkvetania hustých, po odkvitnutí často sa predlžujúcich a $\pm$ jednostranných strapcoch. Listene čiarkovité až šidlovité, len pri *P. vulgaris* kopijovité. Pomer dĺžky listeňov k dĺžke kvetov je dôležitým rozlišovacím znakom. Listence drobné, šupinovité, opadávajúce ešte pred rozkvitnutím alebo v čase kvitnutia. Kvetné stopky krátke, holé. Kvety obojpohlavné, súmerné. Kalich z 3 drobných, blanitých, kopijovitých, žltkastozelených vonkajších a 2 zväčšených vnútorných (bočných) lístkov petaloidného tvaru (krídel). Koruna päťlupienková, na báze zrastená do rúrky. Dolný lupienok spravidla s dlhým nechtíkom, na okraji rozstrapkaný do hrebeňovitého prívěsku. Tyčiniek 8 prirastených ku stene korunnej rúrky. Čnelka pretiahnutá, na konci lyžicovito rozšírená. Plod dvojpuzdrová dvojsemenná tobolka, obrátene vajcovitá až klinovitá, na okraji